

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2015 r.

SĄD REJONOWY W ZAMBROWIE I WYDZIAŁ CYWILNY

w składzie:

Przewodniczący – SSR Paweł Płoński

Protokolant – Danuta Sawicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lutego 2015 r. w Zambrowie

sprawy z wniosku **J. P.**

z udziałem **E. P.**

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a :

II. ustalić, że w skład majątku wspólnego J. P. i E. P. wchodzi:

1. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oznaczonego nr (...), znajdującego się w budynku mieszkalnym położonym w Z. przy ul. (...), o powierzchni 60,36 m², dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) – o wartości 187.901 zł;
2. ruchomości w postaci:
 - a. telewizor (...) – wartości 1.519 zł;
 - b. kino domowe (...) – wartości 200 zł;
 - c. magnetowid (...) M. – wartości 100 zł;
 - d. kino domowe (...) wartości 70 zł;
 - e. kanapa 3-osobowa narożna z fotelem – wartości 3.400 zł;
 - f. zabudowa meblowa (pokój) – wartości 3.200 zł;
 - g. kanapa rozkładana ze schowkiem – wartości 350 zł
 - h. szafa 3-drzwiowa – wartości 450 zł,
 - i. biurko 1-szafkowe – wartości 100 zł,
 - j. zabudowa meblowa (kuchnia) – wartości 5.440 zł;
 - k. stół szklany okrągły – wartości 216 zł;
 - l. krzesła 3 szt. – wartości 268 zł;

- m. zabudowa meblowa przedpokoju – wartości 2.210 zł;
 - n. zabudowa meblowa salonu – wartości 7.900 zł;
 - o. zabudowa meblowa w WC – wartości 1.200 zł;
 - p. lodówko-zamrażarka (...) – wartości 1.255 zł;
 - q. kuchenka mikrofalowa (...) – wartości 279 zł;
 - r. odkurzacz (...) model E2 z filtrem wodnym – wartości 5.249 zł;
 - s. pralka (...) – wartości 652 zł;
 - t. odtwarzacz DVD (...) M. – wartości 200 zł;
 - u. mikser – wartości 188 zł;
 - v. frezarka (...) – wartości 400 zł;
 - w. zestaw wiertel, bitów i końcówek – wartości 135 zł;
 - x. laser na statywie – wartości 584 zł;
 - 3. samochód osobowy marki (...) 2,0 kat (prod. 2006) o nr rej. (...) – o wartości 17.250 zł;
 - 4. oszczędności finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych:
 - a. nr (...) prowadzonym w banku (...) S.A. na rzecz J. P. w wysokości 450,12 zł (czteryście pięćdziesiąt i 12/100 złotych);
 - b. nr (...) prowadzonym w banku (...) S.A. na rzecz E. P. w wysokości 6.960,11 zł (sześć tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt i 11/100 złotych);
 - 5. środki zgromadzone na rachunku otwartego funduszu emerytalnego prowadzonego w (...) S.A. na rzecz:
 - a. J. P. w wysokości 15,0407 jednostek rozrachunkowych (o wartości 514,99 zł według informacji na dzień 7 listopada 2014 r.);
 - b. E. P. w wysokości 182,0007 jednostek rozrachunkowych (o wartości 6.231,70 zł według informacji na dzień 7 listopada 2014 r.);
 - 6. środki z tytułu składek zewidencjonowanych na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych prowadzonym na rzecz:
 - a. J. P. w wysokości 2.426,08 zł (według informacji na dzień 6 listopada 2014 r.);
 - b. E. P. w wysokości 9.482,27 zł (według informacji na dzień 6 listopada 2014 r.);
 - 7. wierzytelności z tytułu:
 - a. sprzedaży przez J. P. keyboardu (...) – w wysokości 700 zł;
 - b. sprzedaży przez J. P. saksofonu altowego (...) – w wysokości 1.400 zł;
- III. ustalić, że wartość przedmiotu sprawy wynosi 268.881,28 zł (dwieście sześćdziesiąt osiem tysięcy osiemset osiemdziesiąt jeden i 28/100 złotych);

IV. ustalić, że udziały J. P. i E. P. w majątku wspólnym szczegółowo opisanym w pkt I niniejszego postanowienia są w równej wysokości po 1/2 (jednej drugiej) części i odpowiadają wartości 134.440,64 zł (sto trzydzieści cztery tysiące czterysta czterdzieści i 64/100 złotych);

V. ustalić, że uczestniczka E. P. poczyniła nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny opisany w pkt I niniejszego postanowienia w łącznej wysokości 15.343,00 zł (piętnaście tysięcy trzysta czterdzieści trzy i 00/100 złotych);

VI. dokonać podziału majątku wspólnego J. P. i E. P. w ten sposób, że przyznać:

1. na rzecz J. P. (s. J. i H.) składniki majątku wspólnego szczegółowo opisane w pkt I ppkt 2 v do ppkt 2 x, ppkt 3, ppkt 4 a, ppkt 5 a, ppkt 6 a, ppkt 7 a, b niniejszego postanowienia – o łącznej wartości 23.860,19 zł;

2. na rzecz E. P. (c. D. i S.) składniki majątku wspólnego szczegółowo opisane w pkt I ppkt 2 a do ppkt 2 u, ppkt 4 b, ppkt 5 b, ppkt 6 b niniejszego postanowienia – o łącznej wartości 245.021,08 zł;

VII. zasądzić tytułem dopłaty od E. P. na rzecz J. P. kwotę 102.908,95 zł (sto dwa tysiące dziewięćset osiem i 95/100 złotych), której płatność rozkłada na 5 (pięć) rat w równej wysokości w kwotach po 20.581,79 zł (dwadzieścia tysięcy pięćset osiemdziesiąt jeden i 79/100 złotych) – płatne w terminach kolejno: 6 miesięcy (I rata), 12 miesięcy (II rata), 18 miesięcy (III rata), 24 miesięcy (IV rata) i 30 miesięcy (V rata) od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z powyższych rat;

VIII. ustalić, że wnioskodawca J. P. i uczestniczka E. P. ponoszą koszty postępowania stosownie do swego udziału w sprawie, tj. po 1/2 (jednej drugiej) części każde z nich – natomiast szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawić referendarzowi sądowemu po uprawomocnieniu się niniejszego postanowienia.

Sygn. akt I Ns 232/12

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Zambrowie z dnia 10 marca 2015 r.

Wnioskodawca J. P. wystąpił z wnioskiem o podział majątku wspólnego zgromadzonego przez niego i jego byłą żoną E. P. w trakcie trwania ich małżeństwa, w skład którego wchodzi według niego: spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu przy ul. (...) w Z. wraz z ruchomościami stanowiącymi wyposażenie powyższego lokalu mieszkalnego szczegółowo wymienionymi we wniosku, a także samochody osobowe marki K. 2,0 kat o nr rej. (...) oraz marki R. o nr rej. (...). Wskazując na powyższe składniki majątku wnioskodawca wniósł o dokonanie jego podziału poprzez przyznanie na jego rzecz samochodu marki K. (...), który jest obecnie w jego posiadaniu, zaś pozostały majątek miałby być przyznany uczestniczce, z jednoczesnym zasądzeniem stosownej spłaty na jego rzecz.

Uczestniczka E. P. poparła wniosek o podział majątku wspólnego – co do zasady – przy czym zakwestionowała wskazaną przez wnioskodawcę wartość mieszkania i samochodu marki K., a jednocześnie wskazała, że samochód marki R. (...) o nr rej. (...) był własnością jej ojca i został sprzedany w dniu 5 września 2011 r., natomiast niektóre z ruchomości wskazanych we wniosku są własnością córki stron, bądź też znajdują się w posiadaniu wnioskodawcy. Ponadto wskazała, że według niej w skład majątku wspólnego dodatkowo wchodzi: samochód osobowy marki S. (...) (prod. 2.000 r.) o nr rej. (...) oraz instrumenty muzyczne w postaci: dwóch saksofonów (w tym jeden marki Y.), keyboardu oraz sprzętu nagłaśniającego. Poza tym uczestniczka wniosła o ustalenie nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym w proporcji 75% na rzecz uczestniczki, a 25% na rzecz wnioskodawcy, a także domagała się rozliczenia pomiędzy małżonkami: 1). nakładów poczynionych przez uczestniczkę z majątku osobistego na majątek wspólny małżonków poprzez poniesienie wyłącznie przez nią kosztów remontu wspólnego mieszkania po faktycznym rozstaniu małżonków (wyliczonych początkowo w szacunkowej wysokości 22.863,44 zł – k. 21, a później według rachunków na kwotę 49.228,32 zł – k. 76), który został pokryty z oszczędności zgromadzonych

przez uczestniczkę w trakcie trwania faktycznej separacji pomiędzy małżonkami, w latach 2000-2008 w okresie ich pobytu w U.S.A.; 2). spłaty kredytu na zakup wspólnego lokalu mieszkalnego w wysokości 120.000.000 zł (sprzed dominacji) dokonana wyłącznie przez uczestniczkę w latach 1994-1996 w okresie jej pobytu w Anglii (k. 79); 3). zakupu samochodu osobowego marki F. (...), który został sfinansowany z odszkodowania przyznanego uczestniczce i jej córce po wypadku komunikacyjnym w ramach umowy ubezpieczenia. Ponadto wniosła o rozliczenie środków pieniężnych zgromadzonych na wspólnym rachunku bankowym małżonków w trakcie ich pobytu w U.S.A. (w walucie USD – k. 80), rozliczenie wierzytelności z tytułu sprzedaży przez wnioskodawcę samochodu marki K. (...) (prod. 2000 r.) w trakcie pobytu w U.S.A. (k. 45), a także o rozliczenie czynszu opłacanego za wspólne mieszkanie stron w latach 2003-2008 (i następne aż do chwili obecnej) wyłącznie przez uczestniczkę (k. 79). Wskazując na powyższe okoliczności uczestniczka wniosła o przyznanie jej lokalu mieszkalnego, zaś wnioskodawcy samochodów marki K. i S., dokonanie podziału fizycznego pozostałych ruchomości poprzez ich rozdzielenie między stronami (w sposób wskazany na k. 29-30) oraz rozliczenie zgłoszonych przez nią nakładów i pozostałych środków finansowych, a następnie wyrównanie udziału wnioskodawcy dopłatą finansową.

W toku postępowania wnioskodawca dodatkowo wniósł o rozliczenie w niniejszej sprawie środków finansowych zgromadzonych na otwartym funduszu emerytalnym oraz składek emerytalnych zaewidencjonowanych na subkoncie w ZUS (k. 773-774), natomiast uczestniczka domagała się rozliczenia sumy ubezpieczenia wynikającej z polisy ubezpieczeniowej prowadzonej na rzecz uczestnika w (...) S.A. (k. 731-732).

Sąd Rejonowy w Zambrowie ustalił następujący stan faktyczny:

J. P. i E. P. zawarli związek małżeński w dniu 14 września 1985 r. w Z.. W trakcie trwania małżeństwa nie zawierali między sobą żadnych umów majątkowych rozszerzających lub ograniczających wspólność majątkową i przez cały ten okres pozostawali w ustroju wspólności ustawowej.

W 1994 r. J. i E. małżonkowie P. nabyli spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oznaczonego nr (...), znajdującego się w budynku mieszkalnym położonym w Z. przy ul. (...), o powierzchni 60,36 m⁽²⁾, składające się z 3 pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki i toalety, dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą nr (...). W celu zakupu przedmiotowego lokalu małżonkowie zlikwidowali przysługujące im książeczki mieszkaniowe (oraz ich córce), a dodatkowo w dniu 25 października 1994 r. zaciągnęli kredyt hipoteczny w wysokości 115.000.000 zł (przed denominacją) w banku (...) w Z. (umowa kredytu nr (...)). Jednocześnie małżonkowie otrzymali w tym celu darowizny finansowe od swoich rodziców. Przedmiotowe mieszkanie małżonkowie odebrali do użytkowania w dniu 30 listopada 1994 r..

W trakcie małżeństwa generalnie oboje małżonkowie pracowali zarobkowo i przyczyniali się do powstawania wspólnego majątku. Wnioskodawca wprawdzie nie miał stałego zatrudnienia, tym niemniej regularnie podejmował się różnych zajęć, tj. początkowo pracował na stacji obsługi samochodów, później w GS-ie w K., w Banku (...) w K. i w (...) w Z., a następnie w (...), w Zakładach (...) w C., a także jako listonosz. Równocześnie wnioskodawca miał zespół muzyczny i regularnie występowała z nim odpłatnie na różnych imprezach rozrywkowych. Z kolei uczestniczka od ukończenia szkoły aż do 2000 r. pracowała jako położna w szpitalu w Z., przy czym w okresie od stycznia do czerwca 1996 r. E. P. przebywała w Anglii w celach zarobkowych, aby uzyskać większe fundusze na szybszą spłatę kredytu mieszkaniowego, gdzie pracowała jako pielęgniarka. Dzięki zgromadzonym w ten sposób oszczędnościom małżonkowie już z końcem 1996 r. dokonali spłaty kredytu na mieszkanie.

W czerwcu 1999 r. J. P. wyjechał do U.S.A. w celach zarobkowych, zaś w następnym roku (2000 r.) dołączyła do niego żona i córka. W S. J. P. pracował przy pracach budowlano-remontowych (wykańczaniu wnętrz), a dodatkowo nadal kontynuował grę w zespole muzycznym i występy na płatnych imprezach, z czego uzyskiwał dodatkowy dochód. Z kolei uczestniczka pracowała jako opiekunka do dzieci, a czasami również przy sprzątanii. Ponadto okazjonalnie zatrudniała się jako kelnerka przy imprezach rozrywkowych, na których grał jej mąż. W U.S.A. małżonkowie prowadzili wspólny rachunek bankowy, na którym gromadzili oszczędności uzyskane ze wspólnie zarobionych pieniędzy. Początkowo ich pożycie małżeńskie układało się względnie prawidłowo, jednakże niebawem zaczęło coraz

częściej dochodzić do wzajemnych nieporozumień, na tle codziennych obowiązków i relacji rodzinnych, co ostatecznie doprowadziło do tego, że małżonkowie rozstali się i w okresie od lipca 2005 r. aż do końca 2007 r. pozostawali w faktycznej separacji, mieszkając odrębnie i nie utrzymując ze sobą kontaktu. Jeszcze przed rozstaniem małżonków, w dniu 3 października 2003 r. J. P. pobrał ze wspólnie prowadzonego z żoną konta bankowego kwotę 15.035 USD, z której to sumy następnie przesłał kwotę 15.000 USD na rachunek bankowy swojej matki H. P. w Polsce. Na skutek tego pozostała na koncie małżonków kwota 12.914,67 USD została natomiast pobrana przez E. P..

Na Sylwestra 2007 r. doszło do przypadkowego spotkania małżonków, w trakcie którego pogodzili się i postanowili podjąć próbę dalszego wspólnego życia. Wówczas podjęli też decyzję o powrocie swojej rodziny do kraju. Jeszcze przed wyjazdem J. P. dokonał sprzedaży użytkowanego przez niego dotychczas samochodu osobowego marki K. (...) (zakupiony w U.S.A. w trakcie separacji 2004 r.) na rzecz siostry I. P. (za kwotę 250 USD), natomiast w czerwcu 2008 r. kupił samochód osobowy marki K. (...), który przetransportował ze sobą do Polski. Jeszcze wcześniej małżonkowie dokonali podziału oszczędności zgromadzonych w S. w ten sposób, że J. P. pobrał w dniu 2 stycznia 2008 r. kwotę 2950 USD, zaś E. P. w dniu 31 stycznia 2008 r. dokonała zamknięcia rachunku i wypłaciła kwotę 2.544,95 USD. Przed powrotem do kraju J. P. sprzedał też większość sprzętu muzycznego, który nabył w trakcie pobytu w U.S.A., natomiast ze sobą zabrał jedynie keyboard marki (...) i saksofon marki (...).

W czerwcu 2008 r. małżonkowie wraz z córką wrócili do Polski, gdzie zamieszkali ponownie w swoim wspólnym mieszkaniu w Z. przy ul. (...). W czasie pobytu małżonków P. za granicą wszystkie opłaty czynszowe związane z utrzymaniem tego lokalu regulowali rodzice E. P., którzy początkowo na ten cel otrzymywali pieniądze od córki, a z upływem czasu zaczęli płacić swoimi pieniędzmi, które córka zwróciła im już po powrocie do kraju. W Polsce małżonkowie P. pozostawali w zgodnym wspólnym pożyciu tylko przez krótki okres czasu, po czym ponownie zaczęło dochodzić między nimi do kłótni (październik 2008 r.). W następstwie tego małżonkowie ponownie odseparowali się od siebie i zajmowali odrębne pokoje, a po kolejnej poważnej awanturze w maju 2009 r. J. P. wyprowadził się ze wspólnego lokalu i zamieszkał u swojej matki H. P.. Pomimo tego sporadycznie pojawiał się jeszcze we wspólnym mieszkaniu, gdzie nadał miał urządzony swój jeden pokój, w którym posiadał swoje osobiste rzeczy. W związku z tym też uiszczał na rzecz żony część opłaty czynszowej za to mieszkanie.

Uczestniczka po powrocie do kraju od września 2008 r. rozpoczęła pracę w Szpitalu (...) w O. na stanowisku położonej, gdzie pracuje do chwili obecnej. W latach 2010-2011 E. P. przeprowadziła generalny remont wspólnego mieszkania, w ramach którego dokonane zostały prace budowlano-remontowe niemal w całym lokalu (z wyjątkiem pokoju zajmowanego przez rzeczy męża), wymienione zostały okna i drzwi, wykonane zostały zabudowy stałe w przedpokoju i kuchni, a dodatkowo zakupione zostały nowe meble do pomieszczeń.

W latach 2009-2011 J. P. wyjeżdżał kilkakrotnie do Belgii w celach zarobkowych, gdzie trudnił się głównie przy pracach wykończeniowych oraz doraźnie podejmował się różnych prac dorywczych w kraju. Mniej więcej od końca 2011 r. nie pracował i utrzymywał się z oszczędności. Aktualnie zajmuje się opieką nad chorą matką i utrzymuje się zasilku pielęgnacyjnego.

W dniu 3 listopada 2011 r. J. P. wystąpił do Sądu Okręgowego w Łomży z pozwem o orzeczenie separacji małżeństwa zawartego z E. P., a ostatecznie wyrokiem z dnia 8 maja 2012 r. wydanym w sprawie sygn. akt I C 681/11 Sąd Okręgowy w Łomży rozwiązał małżeństwo J. P. i E. P. przez rozwód – z winy obu stron. Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 15 czerwca 2012 r. i z tą też datą doszło do ustania wspólności ustawowej pomiędzy małżonkami (akta Sądu Okręgowego w Łomży sygn. akt I C 681/11). Przy orzekaniu rozwodu Sąd nie dokonywał podziału majątku małżonków, sami również takiego podziału później nie przeprowadzili w drodze czynności cywilno-prawnej.

Poza spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w Z. oraz samochodem marki K. (...) (prod. 2006) o nr rej. (...) w skład majątku wspólnego małżonków – na datę ustania tej wspólności ustawowej – wchodziły dodatkowo ruchomości: telewizor (...), kino domowe (...), magnetowid (...) M., kino domowe (...), kanapa 3-osobowa narożna z fotelem, zabudowa meblowa znajdująca się w pokoju, kanapa rozkładana ze schowkiem, szafa 3-drzwiowa, biurko 1-szafkowe, zabudowa meblowa znajdująca się w kuchni, stół szklany okrągły, krzesła 3 szt.,

zabudowa meblowa przedpokoju, zabudowa meblowa salonu, zabudowa meblowa w WC, lodówka-zamrażarka (...), kuchenka mikrofalowa (...), odkurzacz (...) model E2 z filtrem wodnym, pralka (...), odtwarzacz DVD (...) M., mikser, frezarka (...), zestaw wiertel, bitów i końcówek, laser na statywie., a także oszczędności finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych małżonków w łącznej wysokości 7.410,23 zł, środki zgromadzone na rachunkach otwartego funduszu emerytalnego małżonków w (...) S.A. (J. P. w wysokości 15,0407 jednostek rozrachunkowych, zaś E. P. w wysokości 182,0007 jednostek rozrachunkowych) o równowartości 6.746,69 zł oraz środki z tytułu składek zewidencjonowanych na subkontach małżonków w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych w łącznej wysokości 11.908,35 zł. Już po ustaniu wspólności majątkowej, tj. w 2014 r. J. P. dokonał sprzedaży saksofonu marki (...), za który uzyskał cenę 1.400 zł, natomiast jeszcze wcześniej wiosną 2011 r. (w trakcie trwania małżeństwa, ale po faktycznym rozstaniu małżonków) dokonał zbycia keyboard-u marki (...) za kwotę 700 zł, z których to pieniędzy nie rozliczył się żoną. Łączna wartość majątku wspólnego małżonków wynosi 268.881,28 zł.

Dalsza eskalacja konfliktu istniejącego pomiędzy byłymi małżonkami spowodowała, że latem 2012 r. E. P. wymieniła zamki w drzwiach wejściowych do ich wspólnego mieszkania przy ul. (...) w Z., w związku z czym J. P. został pozbawiony dostępu do tego mieszkania, w którym już nie przebywał od tego czasu. W związku z tym zaprzestał też partycypowania w kosztach utrzymania tego lokalu, co czynił nieprzerwanie przez okres od maja 2009 r. do czerwca 2012 r.. W okresie marzec-kwiecień 2013 r. E. P. dokonała kolejnego remontu mieszkania, polegającego na przebudowie i modernizacji wnętrza łazienki, którego łączny koszt szacunkowy wyniósł 15.343 zł. Powyższe wydatki stanowiły jej nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci przedmiotowego mieszkania.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie poniższych dowodów: wyrok rozwodowy – k. 6; kserokopia dowodu rejestracyjnego samochodu K. (...) – k. 7-8; odpis z księgi wieczystej – k. 9; zestawienie ruchomości dokonane przez uczestniczkę – k. 29-30; wyrok rozwodowy z uzasadnieniem – k. 31-37; opinia RODK ze sprawy rozwodowej – k. 38-43; umowa kupna-sprzedaży samochodu R. (...) – k. 44; mandat z USA – k. 45; pokwitowanie zaliczki na meble – k. 46; faktura za meble – k. 47; faktury z remontu mieszkania z protokołem odbioru – k. 48-58; oferty sprzedaży samochodów – k. 59-65; dokumenty złożone przez uczestniczkę (dot. remontu mieszkania i przelewów) – k. 75; zestawienia czynszowe – k. 81-86; wyciąg z rachunku bankowego w USA i umowa sprzedaży samochodu S. (...) – k. 91; tłumaczenia dokumentów – k. 100-105; kserokopia dowodu rejestracyjnego i karty pojazdu samochodu S. (...) – k. 106-107; pismo ze Starostwa Powiatowego w Z. z załącznikami dot. samochodu R. (...) – k. 113-120; pismo z (...) S.A. z historią rachunku (dot. stron za okres 2003-2008) – k. 122-123; wydruk z konta oraz zestawienie operacji z rachunku (...) S.A. należącego do H. P. – k. 130-131 i k. 132-133; umowy sprzedaży i darowizny dotyczące samochodu S. (...) – k. 134-136; oświadczenia I. P. – k. 137-138; historia rachunku J. i E. P. w USA z potwierdzeniami przelewu z tłumaczeniem – k. 139-149, k. 150-159, 160-161; zeznania świadka H. P. – k. 162 odw.-163; zeznania świadka Z. M. – k. 163-163 odw.; zeznania świadka P. S. – k. 163 odw.-164; zeznania świadka K. B. – k. 164; zeznania świadka W. K. – k. 173 odw.-174; zeznania świadka H. C. – k. 174-174 odw.; zeznania świadka K. M. – k. 174 odw.-175 odw.; zeznania świadka M. P. – k. 175 odw.-177 i k. 454 odw.-455; zeznania świadka S. N. – k. 177-178 odw.; pismo z (...) S.A. z historią rachunku (dot. uczestniczki za okres 2008-2012) – k. 181-182; oświadczenie banku (...) S.A. o zgodzie na wykreślenie hipoteki – k. 197; umowa o kredyt z dnia 25 października 1994 r. – k. 198-199; przekazy walutowe na rzecz M. P. – k. 201-202; pismo ze Starostwa Powiatowego z załącznikami dot. samochodu S. (...) – k. 211-215; opinia biegłego z zakresu szacowania nieruchomości J. K. – k. 233-246; opinia biegłego z zakresu wyceny ruchomości M. O. – k. 250-262; opinia uzupełniająca biegłego M. O. – k. 297-303; pisma z (...) S.A. z historią rachunku (dot. wnioskodawcy za okres 2008-2012) – k. 305 i k. 349-354; opinia uzupełniająca biegłego J. K. – k. 313-315; pismo ze Starostwa Powiatowego w Z. – k. 321; kalkulacja (...) – k. 321; oferty sprzedaży samochodów – k. 322-325; przekazy walutowe na rzecz M. P. – k. 326-329; pismo ze Starostwa Powiatowego w Z. dot. samochodu (...) k. 370; pismo z UG w K. dot. samochodu (...) k. 375; pismo ze Starostwa Powiatowego w W.. M.. dot. samochodu (...) k. 379-380; opinia uzupełniająca biegłego J. K. – k. 382; pismo z (...) S.A. dot. ubezpieczenia pojazdu K. – k. 394, 541; dokumenty złożone przez pełnomocnika wnioskodawcy na rozprawie w dniu 21 maja 2013 r. – k. 405; dokumentacja medyczna – k. 417-425; potwierdzenia przekazów płatniczych dokonywanych z USA – k. 426-427; świadectwo pracy E. P. – k. 428-429; kserokopia paszportu uczestniczki – k. 430-431 i k. 519-521; zaświadczenia o wynagrodzeniu uczestniczki – k. 448-453; zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu wnioskodawcy – k. 462-468; opinia uzupełniająca biegłego

M. O. – k. 476-487; pismo z Banku (...) – k. 506; pismo ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – k. 509; pismo z PUP dot. J. P. – k. 512; pismo z Banku Spółdzielczego w W.. M.. – k. 515; zdjęcia samochodu K. (...) – k. 522; dokumentacja dotycząca nabycia samochodu K. (...) – k. 527-531; oświadczenie do wykreślenia hipoteki – k. 545; zeznania świadka G. Ż. – k. 548 odw.-549; ustna opinia biegłego M. O. – k. 549-550; ustna opinia biegłego J. K. – k. 550-550 odw.; karta pojazdu dot. samochodu S. (...) – k. 553-556; opinia uzupełniająca biegłego M. O. – k. 585; opinia biegłej z zakresu rachunkowości H. G. – k. 602-640; historia rachunków z (...) S.A. – k. 655-658; opinia uzupełniająca biegłego J. K. – k. 674, 688-704 i 718-719; zeznania świadka G. K. – k. 680-683; pisma z (...) S.A. – k. 733-734; kserokopia karty bankowej – k. 735; informacja ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Z. – k. 737-750; opinia uzupełniająca biegłego J. K. – k. 752-754; pisma z (...) S.A. – k. 764; pismo z ZUS – k. 780; pismo z (...) S.A. – k. 782; zeznania świadka D. N. – k. 788 odw.-789; pismo z (...) S.A. – k. 800-801; pismo z ZUS – k. 803; informacja ze Spółdzielni Mieszkaniowej – k. 811; pisma z (...) S.A. – k. 815; potwierdzenia przekazów pocztowych dot. dokonywania opłat czynszu przez wnioskodawcę – k. 823-827; zeznania wnioskodawcy J. P. – k. 829 odw. (k. 108 odw.-110) i zeznania uczestniczki E. P. – k. 829 odw. (k. 110-111 odw.); a także dołączone do sprawy akta Sądu Okręgowego w Łomży sygn. akt I C 486/06, akta spółdzielcze (...) w Z. oraz akta księgi wieczystej prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Zambrowie nr (...).

Sąd Rejonowy w Zambrowie zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 31 § 1 k.r.i.o. z chwilą zawarcia małżeństwa między małżonkami z mocy ustawy powstaje wspólność majątkowa (wspólność ustawowa), obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Do majątku wspólnego należą w szczególności (art. 31 § 2 k.r.i.o.): 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków; 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków; 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków; 4) kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.). Składniki majątku, które pomimo trwania małżeństwa i wspólności ustawowej zalicza się natomiast do majątku osobistego każdego z małżonków, zostały szczegółowo wskazane w treści art. 33 k.r.i.o., który to przepis zawiera zamknięty i wyczerpujący katalog. Z chwilą prawomocnego rozwiązania małżeństwa przez rozwód (orzeczenia separacji) dochodzi do ustania wspólności majątkowej i od tego momentu – co do zasady – przyjmuje się, że małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym (art. 43 § 1 k.r.i.o.). Zgodnie z art. 46 k.r.i.o. od chwili ustania wspólności ustawowej do majątku, który był nią objęty, jak również do podziału tego majątku, stosuje się odpowiednio przepisy o wspólności majątku spadkowego i o dziale spadku (art. 1035-1046 k.c.). Podobnie z treści art. 567 § 3 k.p.c. wynika, że do postępowania o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, a zwłaszcza do odrębnego postępowania w sprawach wymienionych w paragrafie pierwszym stosuje się odpowiednio przepisy o dziale spadku (art. 680-689 k.p.c.). Od chwili ustania wspólności ustawowej każdy z małżonków może domagać się dokonania podziału majątku wspólnego lub dokonać takiego podziału w drodze umowy (art. 1037 k.c. w zw. z art. 46 k.r.i.o.). Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 684 k.p.c. (odpowiednio stosowanym na podstawie art. 567 § 3 k.p.c.) w sprawie o podział majątku wspólnego sąd z urzędu ustala skład i wartości majątku wspólnego byłych małżonków (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2002 r., sygn. akt V CZ 129/02, niepubl. – LEX nr 1163306), przy czym sąd ustala skład majątku wspólnego według stanu z chwili ustania wspólności małżeńskiej, zaś jego wartość według cen z chwili dokonywania podziału (zob. uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego [pkt III] z dnia 15 grudnia 1969 r., sygn. akt III CZP 12/69, publ. OSNCP 1970/3/39 – LEX nr 970 i uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 września 1974 r., sygn. akt III CZP 58/74, publ. OSNCP 1975/6/90 – LEX nr 1801). Jednocześnie w myśl art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Zasadą jest, że podziałem majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami, który jest dokonywany w postępowaniu sądowym, powinien być objęty cały majątek (art. 1038 § 1 k.c. w zw. z art. 46 k.r.i.o.). Jednocześnie w orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że przy podziale majątku wspólnego z reguły bierze się pod uwagę wyłącznie aktywa majątku, natomiast nie uwzględnia pasywów obciążających ten majątek (zob. orzeczenia

Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1958 r., sygn. akt I CR 547/58, publ. OSNCK 1959/2/59, z dnia 9 września 1976 r., sygn. akt III CRN 83/76, publ. OSPiKA 1977/9/157, z dnia 21 stycznia 2010 r., sygn. akt I CSK 205/09 – LEX nr 560500). Rozliczeniu podlega bowiem całość stosunków majątkowych między małżonkami według stanu na dzień ustania wspólności ustawowej, natomiast podziałowi podlega stan czynny masy majątkowej w chwili dokonywania podziału (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 1989 r., sygn. akt III CZP 52/89, publ. OSNC 1990/4-5/60 – LEX nr 3541).

W odniesieniu do niniejszej sprawy **małżeńska majątkowa wspólność ustawowa pomiędzy małżonkami trwała w okresie od dnia 14 września 1985 r. (zawarcia małżeństwa) do dnia 15 czerwca 2012 r. (uprawomocnienia wyroku rozwodowego)**, czyli przez okres niemal 27 lat. W trakcie trwania związku małżonkowie nie zawierali między sobą żadnych umów majątkowych i pozostawali w ustroju wspólności ustawowej, w związku z czym ich udziały w majątku wspólnym – zgodnie z zasadą z art. 43 § 1 k.r.i.o. – były równe i po orzeczeniu rozwodu przekształciły się w udziały o wysokości 1/2 części każdy.

W toku postępowania uczestniczka wniosła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym – wskazując, że przyczyniła się w wyższym stopniu niż jej mąż do jego powstania, tj. w 75%, zaś wnioskodawca w 25% (w pewnym momencie twierdziła nawet, że proporcja ta przedstawiała się w sposób 90% do 10% – k. 665-666). Należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 43 § 2 k.r.i.o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Przy ocenie, w jakim stopniu każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (§ 3). Powyższy przepis wyraźnie wskazuje na dwie przesłanki ustalenia nierównych udziałów, które muszą wystąpić łącznie, a mianowicie ważne powody oraz różny stopień przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2002 r., sygn. akt III CKN 1018/00 – LEX nr 77054 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1997 r., sygn. akt II CKN 348/97 – LEX nr 479357). W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że odejście od zasady równości udziałów możliwe jest wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, jedynie wtedy, gdy małżonek, przeciwko któremu skierowane jest żądanie, w sposób rażący i upoczywy nie przyczynia się do powiększania majątku wspólnego stosownie do swych sił i możliwości zarobkowych. Nie w każdym zatem przypadku istnienia samej różnicy w przyczynianiu się przez małżonków do powiększenia majątku wspólnego art. 43 § 2 k.r.i.o. powinien być zastosowany (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 1973 r., sygn. akt III CRN 227/73, publ. OSNCP 1974/11/189 – LEX nr 1720 oraz z dnia 30 listopada 1972 r., sygn. akt III CRN 235/72, OSNCP 1973/10/174 – LEX nr 1569). Przez przyczynienie się do powstania majątku wspólnego na ogół rozumie się całokształt starań każdego z małżonków o założoną przez nich rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb, a więc nie tylko wysokość zarobków czy innych dochodów osiągniętych przez każde z nich, lecz także i to, jaki użytek czynią oni z tych dochodów, czy gospodarują nimi należycie i nie trwonią ich lekkomyślnie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 r., sygn. akt I CKN 530/97 – LEX nr 1227478). Przy ocenie istnienia natomiast „ważnych powodów” należy mieć na względzie całokształt postępowania małżonków w czasie trwania wspólności majątkowej w zakresie wykonywania ciężących na nich obowiązków względem rodziny, którą przez swój związek założyli. Przez „ważne powody” można rozumieć takie okoliczności, które oceniane z punktu widzenia zasad współżycia społecznego sprzeciwiają się przyznaniu jednemu z małżonków korzyści z tej części majątku wspólnego, do powstania której ten małżonek się nie przyczynił (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II CSK 259/12, publ. Biul.SN 2013/4/13 – LEX nr 1311682 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 1974 r., sygn. akt III CRN 190/74 – LEX nr 7598). Należy przy tym zauważyć, że ciężar dowodu co do wykazania przesłanek ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym zawsze spoczywa na uczestniku postępowania, który zgłosił taki wniosek (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 1997 r., sygn. akt II CKN 348/97 – LEX nr 479357).

Przenosząc powyższe reguły na grunt niniejszej sprawy należało uznać, że żądanie uczestniczki o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym było nieuzasadnione. Materiał dowodowy powołany przez uczestniczkę na tę okoliczność w ocenie Sądu nie potwierdził, żeby postępowanie J. P. w trakcie trwania małżeństwa było nieprawidłowe

i polegało na rażąco lub uporczywym nieprzyczynianiu się do zwiększania majątku wspólnego (pomimo posiadanych możliwości zdrowotnych i zarobkowych) albo na rażąco i odbiegającym od obiektywnych wzorców braku staranności o zachowanie istniejącej już substancji majątku wspólnego. Z akt niniejszej sprawy wynika, że przez niemal cały okres trwania związku małżeńskiego J. P. był zatrudniony, wprawdzie to zatrudnienie nie miało charakteru stałego (jak w przypadku uczestniczki) i wielokrotnie zmieniał on pracę podejmując się zróżnicowanych zajęć, to jednak przyczyniał się do powstania majątku wspólnego w porównywalnym stopniu jak uczestniczka. Ewentualna pewna dysproporcja w zarobkach uzyskiwanych przez małżonków – na co wskazywała uczestniczka – nie mogła być natomiast samodzielną podstawą do ustalenia nierównych udziałów w tym majątku. Podkreślić przy tym należy, że niemal przez cały okres małżeństwa wnioskodawca równocześnie z pracą zawodową, dodatkowo podejmował się występów na imprezach rozrywkowych jako członek zespołu muzycznego, z którym regularnie grywał na imprezach okolicznościowych i z tego tytułu uzyskiwał niemałe zarobki, które również przyczyniły się do zgromadzenia przez małżonków majątek wspólny. Dodatkowo wnioskodawca (podobnie jak uczestniczka) podjął się wyjazdu za granicę w celach zarobkowych. W związku z tym zdaniem Sądu nie można było przyjąć, że wnioskodawca rażąco nie wykorzystywał swoich możliwości zarobkowych i w ten sposób nie przyczyniał się do powstania majątku wspólnego stron. Jednocześnie uczestniczka nie przedstawiła również żadnych przekonujących dowodów, żeby jej były mąż w trakcie małżeństwa trwonął w jakikolwiek sposób wspólny majątek lub w inny sposób nieracjonalnie nim zarządzał.

Bez wpływu na powyższe roszczenie natomiast pozostawały relacje jakie wytworzyły się między małżonkami oraz to, że przez kilka lat małżonkowie pozostawali w nieformalnej separacji i wówczas gromadzili samodzielnie oszczędności, które później posłużyły do nabycia pewnych składników majątku wspólnego. Należy również zauważyć, że główny składnik majątku (lokal mieszkalny) został nabyty przez małżonków jeszcze w czasie, gdy ich małżeństwo funkcjonowało prawidłowo, a ich relacje były pozytywne, zaś na zakup tego mieszkania posłużyły m.in. książeczki mieszkaniowe obojga małżonków oraz darowizny finansowe od ich rodziców. Powyższego stanowiska nie mogło również zmienić to, że kredyt zaciągnięty na zakup tego mieszkania został w znacznej części spłacony dzięki podjętej przez uczestniczkę pracy zarobkowej w Anglii w 1996 r. lub choćby to, że w trakcie faktycznej separacji w latach 2010-2011 poczyniła ona znaczne nakłady finansowe (pochodzące jednak z dochodu stanowiącego majątek wspólny małżonków) na to mieszkanie w postaci przeprowadzenia generalnego remontu tego lokalu. W świetle powyższego w ocenie Sądu nie zachodziły w niniejszej sprawie jakiegokolwiek ważne powody do zmiany kardynalnej zasady równości udziałów z art. 43 § 1 k.r.i.o. i z tych też względów żądanie uczestniczki nie mogło być uwzględnione (o czym końcowo orzeczono w pkt III sentencji orzeczenia).

W niniejszej sprawie bezspornym było, że w trakcie trwania małżeństwa J. P. i E. P. nabyli do majątku wspólnego **spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego nr (...), znajdującego się w budynku mieszkalnym położonym w Z. przy ul. (...)**, o powierzchni 60,36 m², składające się z 3 pokoi, kuchni, przedpokoju, łazienki i toalety, dla którego to prawa Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...). Mieszkanie to małżonkowie odebrali do użytkowania w dniu 30 listopada 1994 r.. Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 215 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo Spółdzielcze (Dz. U. z 1982 r., Nr 30, poz. 210) spółdzielcze prawo do lokalu przydzielonego obojgu małżonkom lub jednemu z nich w czasie trwania małżeństwa dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych rodziny należy wspólnie do obojga małżonków bez względu na istniejące między nimi stosunki majątkowe. W orzecznictwie i judykaturze przyjmuje się, że powyższy przepis stanowił *lex specialis* w stosunku do regulacji stosunków majątkowych między małżonkami, zawartej w prawie rodzinnym (art. 31 i nast. k.r.i.o.). Przepisy art. 215 § 2-4 Prawa Spółdzielczego regulowały spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu powstałe przed wejściem w życie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 r., Nr 119, poz. 1116 – z późn. zm.), tj. przed dniem 24 kwietnia 2001 r.. Ponieważ wprowadzone później przepisy ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych nie regulują już (na wzór Prawa Spółdzielczego) problemu przynależności praw spółdzielczych do majątków małżonków, znajdują tu zatem zastosowanie ogólne zasady kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, tj. przepisy art. 31 i 33 k.r.i.o.. W świetle powyższych reguł nie budziło żadnych wątpliwości, że przedmiotowe spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego weszło w skład majątku wspólnego obojga małżonków.

Oczywistym przy tym było, że również wszystkie z ruchomości, które zostały zakupione przez małżonków w trakcie trwania małżeństwa (m.in. stanowiących wyposażenie wspólnego lokalu), weszły do ich majątku wspólnego. Wśród tych ruchomości – jak wynikało z ustaleń Sądu – do składników majątku wspólnego należało zaliczyć: **telewizor (...), kino domowe (...), magnetowid (...), M., kino domowe (...), kanapa 3-osobowa narożna z fotelem, zabudowa meblowa znajdująca się w pokoju, kanapa rozkładana ze schowkiem, szafa 3-drzwiowa, biurko 1-szafkowe, zabudowa meblowa znajdująca się w kuchni, stół szklany okrągły, krzesła 3 szt., zabudowa meblowa przedpokoju, zabudowa meblowa salonu, zabudowa meblowa w WC, lodówka-zamrażarka (...), kuchenka mikrofalowa (...), odkurzacz (...) model E2 z filtrem wodnym, pralka (...), odtwarzacz DVD (...) M., mikser, frezarka (...), zestaw wiertel, bitów i końcówek, laser na statywie**. Większość z tych ruchomości została zgodnie wskazana przez strony jako ich majątek wspólny (wyjaśnienia – k. 108 odw.-111), natomiast ich obecność w lokalu została potwierdzona w trakcie oględzin mieszkania dokonanych przez biegłego rzeczoznawcę M. O. w ramach zleconej opinii (zob. opis i dokumentacja zdjęciowa – k. 250-262, 297-303, 476-487, 549-550 i 585). Spór powstał co do telewizora (...), mikrofalówki (...), które według uczestniczki zostały zakupione przez ich córkę M. P. i stanowiły jej majątek (wyjaśnienia – k. 110 odw.). Uczestniczka na powyższą okoliczność złożyła oświadczenie córki, w którym ona wskazywała, że dokonała zakupu: telewizora, szklanego stołu, 3 krzeseł, kuchenki mikrofalowej, dywanów i żyrandoli oraz żaluzji (k. 75). Powyższe zostało również potwierdzone w trakcie zeznań świadka M. P. (k. 176). Według wnioskodawcy wszystkie z powyższych rzeczy zostały zakupione przez uczestniczkę w trakcie małżeństwa i stanowiły majątek wspólny, podlegający podziałowi w niniejszej sprawie. Ponadto część ze wskazanych przez strony ruchomości do rozliczenia nie została ostatecznie okazana biegłemu w celu opisu i oszacowania, zaś strony wzajemnie się obwiniały o zabranie tych rzeczy z mieszkania (zob. część III opinii biegłego M. O. – k. 257).

Nie budzi wątpliwości, że spór pomiędzy byłymi małżonkami w sprawie o podział majątku wspólnego, dotyczący przynależności konkretnego przedmiotu majątkowego do majątku wspólnego, podlega rozpoznaniu właśnie w tym postępowaniu, zaś w czasie jego trwania sąd tego działu jest wyłącznie właściwy dla rozpoznania takiego sporu (por. art. 618 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. oraz art. 684 i 688 k.p.c.). Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 15 grudnia 2004 r. (sygn. akt IV CK 356/04 – LEX nr 750006) przedmiotem podziału majątku wspólnego małżonków, po ustaniu wspólności ustawowej lub umownej mogą być jedynie przedmioty majątkowe, które były objęte tą wspólnością w chwili jej ustania i które nadal znajdują się w majątku małżonków, objęte ich współuprawnieniem w częściach ułamkowych. Podobne stanowisko wyraził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 czerwca 2013 r. (sygn. akt II CSK 583/12 – LEX nr 1375148), zgodnie z którym co do zasady przedmiotem postępowania o podział jest majątek, który był objęty wspólnością majątkową i istniał w dacie jej ustania. Ruchomości i nieruchomości wchodzące w skład majątku w tej dacie muszą jednak istnieć w dacie dokonywania podziału, bowiem decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia mają okoliczności istniejące w dacie zamknięcia rozprawy (art. 316 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Sąd ma obowiązek orzeczenia o przyznaniu jednemu z byłych małżonków istniejących składników majątkowych i dokonania rozliczenia ich wartości. Składniki bezprawnie zniszczone lub zbyte przez jednego z małżonków podlegają rozliczeniu, natomiast składniki zużyte w toku normalnego używania nie są uwzględniane.

Odnosząc się do twierdzeń obu stron Sąd uznał, że wszystkie ze spornych ruchomości wskazanych przez byłych małżonków w toku sprawy należało zaliczyć do ich majątku wspólnego oraz dokonać ich podziału. Tym samym Sąd nie dał wiary zeznaniom uczestniczki oraz świadka M. P., że część z tych spornych rzeczy została zakupiona przez nią i nie stanowi majątku wspólnego. Należy w tym miejscu podkreślić, że uczestniczka, ani świadek nie przedstawiły na tę okoliczność żadnych dowodów zakupu, które potwierdzałyby prawo własności do tych ruchomości M. P.. Natomiast mało wiarygodnym wydaje się, aby świadek (córka stron) dokonywałaaby zakupu przedmiotów użytku codziennego do mieszkania rodziców, w którym od dłuższego czasu stale już nie mieszka (od kilku lat mieszka za granicą). Odnosząc się natomiast do rzeczy, które nie zostały okazane biegłemu rzeczoznawcy w trakcie oględzin, to zdaniem Sądu należało przyjąć, że również wchodzą one do składników majątku wspólnego – przy czym jednocześnie Sąd uznał, że ciężar wykazania tego, w czyim znajdują się one obecnie posiadaniu (bowiem żadna ze stron nie wskazywała na zbycie lub zużycie tych rzeczy) – w przypadku rzeczy, które stanowiły wyposażenie mieszkania (AGD lub RTV) i od kilku

lat pozostawały w użytkowaniu uczestniczki obciążał w tym zakresie właśnie uczestniczkę, natomiast w stosunku do rzeczy w postaci frezarki, zestawu narzędzi (wierteł, bitów i końcówek) oraz lasera, które były wcześniej użytkowane przez uczestnika, leżało po jego stronie.

W toku sprawy uczestniczka wniosła dodatkowo o zaliczenie w skład majątku wspólnego ruchomości w postaci: dwóch saksofonów, keyboardu i sprzętu nagłośnieniowego, które były używane przez wnioskodawcę w zespole muzycznym, a zostały kupione w trakcie trwania małżeństwa ze środków finansowych stanowiących wspólny majątek. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało jednak, że powyższe ruchomości nie mogły być ostatecznie zaliczone w skład majątku wspólnego małżonków, albowiem wszystkie te rzeczy zostały zbyte przez wnioskodawcę jeszcze przed zakończeniem postępowania (w różnym czasie). Z wyjaśnień wnioskodawcy bowiem wynikało, że klawisze (keyboard) marki (...), który kupił jeszcze w U.S.A. został sprzedany przez niego wiosną 2011 r. za kwotę 700 zł, co zostało potwierdzone przez świadka P. S., który zeznał, że kupił od wnioskodawcy ten instrument za wskazaną kwotę (k. 164). Z kolei wskazany przez uczestniczkę saksofon marki (...), według wnioskodawcy został zakupiony w 2001 r. (w U.S.A.) i stanowił niewątpliwie majątek wspólny małżonków (był nawet przedmiotem wyceny biegłego rzeczoznawcy M. O.), jednakże na ostatniej rozprawie wnioskodawca wskazał, że jeszcze w 2014 r. dokonał jego sprzedaży za kwotę 1.400 zł. Powyższa okoliczność nie została zakwestionowana przez stronę przeciwną (również pod względem samej ceny sprzedaży). Drugi z saksofonów – jak wskazał wnioskodawca – był znacznie starszy (produkcji NRD), który został przez niego sprzedany (za „śmieszne pieniądze”) jeszcze w 2008 r. w trakcie pobytu w U.S.A.. Podobnie było ze sprzętem nagłośnieniowym, który został kupiony w U.S.A. w 2002 r., a sprzedany przez wnioskodawcę w 2008 r. przed powrotem do kraju za kwotę około 1.300-1.500 USD. Powyższa okoliczność została potwierdzona w toku sprawy przez świadka Z. M. (zob. zeznania – k. 163).

Nie budziło przy tym wątpliwości, że wierzytelności z tytułu sprzedaży przez jednego z małżonków przedmiotu stanowiącego majątek wspólny, powinny być rozliczane w sprawie o podział majątku wspólnego (stosownie do udziału małżonków) w przypadku, gdy zostały spożytkowane przez zbywającego wyłącznie na jego osobisty użytek. W odniesieniu do powyższych ruchomości (sprzętu muzycznego) Sąd uznał, że rozliczeniu w niniejszej sprawie powinny podlegać wyłącznie wierzytelności uzyskane przez J. P. z tytułu sprzedaży: keyboardu marki (...) w wysokości 700 zł oraz saksofonu altowego marki (...) w wysokości 1.400 zł, z których to środków wnioskodawca niewątpliwie nie rozliczył się dotychczas z uczestniczką, albowiem w chwili zbycia tych przedmiotów pozostawali oni już w faktycznej separacji (tj. keyboard – 2011 r.), bądź po orzeczeniu rozvodu (tj. saksofon – 2014 r.). Pozostałe z tych rzeczy (sprzęt nagłośnieniowy i stary saksofon) wnioskodawca zbył w 2008 r., gdy małżonkowie pogodzili się i ponownie się związali, a także podjęli decyzję o powrocie do kraju. Należało zatem uznać, że skoro pozostawali w dobrych relacjach, wznowili wspólnotę gospodarczą, to środki uzyskane ze sprzedaży powyższych ruchomości zostały przeznaczone na ich wspólne życie. Należy zauważyć, że uczestniczka potwierdziła, iż po przyjeździe do kraju mąż miał tylko saksofon i klawisze, a pozostały sprzęt muzyczny, który posiadał w U.S.A. sprzedał jeszcze przed powrotem do kraju (wyjaśnienia – k. 110 odw.).

Poza powyższym majątkiem ruchomym, w trakcie trwania małżeńskiej majątkowej wspólności ustawowej został zakupiony **samochód osobowy marki K. (...) kat (prod. 2006) o nr rej. (...)**, który niewątpliwie również wszedł w skład majątku wspólnego małżonków (bezsporne pomiędzy stronami). Samochód ten został kupiony przez J. P. jeszcze w U.S.A. w czerwcu 2008 r., a następnie przetransportowany do Polski przy powrocie małżonków do kraju (w czerwcu 2008 r.). Samochód ten do chwili obecnej znajduje się w posiadaniu wnioskodawcy, który wyłącznie go użytkował od czasu rozstania małżonków.

Wcześniej strony w trakcie małżeństwa posiadały jeszcze inne samochody osobowe marki: F. (...) (2 szt.), (...) oraz K. (...), które zostały zbyte na długo przed rozводом i brak było podstaw do zaliczenia ich w skład majątku wspólnego małżonków. Niezależnie od powyższego wnioskodawca wniósł o zaliczenie w skład majątku wspólnego dodatkowo samochodu marki R. (...) o nr rej. (...), natomiast uczestniczka wskazała, że majątek wspólny stanowi także samochód marki S. (...) o nr rej. (...). Z ustaleń Sądu poczynionych w niniejszej sprawie jasno wynika, że oba pojazdy nie wchodziły w skład majątku wspólnego stron, albowiem stanowią własność innych osób. Samochód marki R. (...) (nr rej. (...)) na podstawie decyzji Starosty (...) z dnia 26 września 2008 r. został zarejestrowany na rzecz D. N. (ojca uczestniczki)

na podstawie wniosku z dnia 28 sierpnia 2008 r. (wcześniej czasowa rejestracja została dokonana z datą wniosku), który to samochód został przez niego zakupiony w dniu 18 sierpnia 2008 r. (zob. umowa – k. 113-120). Powyższe okoliczności zostały potwierdzone zarówno przez uczestniczkę, jak też w zeznaniach świadka D. N. (k. 789). Z kolei samochód marki S. (...) o nr rej. (...), został zakupiony w dniu 20 kwietnia 2011 r. przez H. P. (matkę wnioskodawcy), która następnie w dniu 26 kwietnia 2011 r. darowała udział w wysokości 1/2 części we współwłasności tego pojazdu na rzecz syna J. P. (na podstawie umowy zgłoszonej w Urzędzie Skarbowym). W dniu 6 sierpnia 2012 r. wnioskodawca zbył powrotnie matce w formie darowizny powyższy udział w tym pojeździe (zob. umowy – k. 134-136). Powyższe okoliczności zostały potwierdzone zarówno przez wnioskodawcę, jak też w zeznaniach świadka H. P. (k. 162 odw.-163). W świetle powyższego brak było podstaw do przyjęcia, że powyższe pojazdy stanowiły majątek wspólny małżonków. Okoliczność natomiast, że małżonkowie korzystali z tych samochodów w trakcie małżeństwa (czy też nadal korzystają) pozostawała bez wpływu na ich stan prawny. Jednocześnie strony nie przedstawiły żadnych dowodów, które by wykazały, że powyższe czynności prawne były jedynie fikcyjne.

Jednocześnie w toku postępowania ustalono, że na chwilę ustania wspólności majątkowej (tj. na datę uprawomocnienia się wyroku rozwodowego – dzień 15 czerwca 2012 r.) małżonkowie posiadali **oszczędności finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych** prowadzonych na ich rzecz w banku (...) S.A. – i tak na rachunku J. P. (o nr (...)) znajdowały się środki **w wysokości 450,12 zł**, zaś na rachunku E. P. (o nr (...)) znajdowały się oszczędności **w wysokości 6.960,11 zł**. Nie budziło przy tym wątpliwości, że powyższe oszczędności jako uzyskane z dochodów małżonków, stanowiły ich majątek wspólny, który podlegał rozliczeniu w niniejszej sprawie. W tym zakresie Sąd oparł się na ustaleniach poczynionych w opinii biegłej z zakresu rachunkowości H. G. (k. 602-640) oraz informacji uzyskanych z Banku (...) S.A. (k. 655-658), w których były prowadzone powyższe rachunki. Na marginesie należy zauważyć, że w przedmiotowej opinii biegła ustaliła stan salda na tych rachunkach istniejący na dzień 29 maja 2012 r. (omyłkowo wskazany przez Sąd, jako data ustania wspólności), tym niemniej po uzyskaniu odpowiednich informacji z Banków i zestawieniu tych danych z wnioskami końcowymi opinii biegłej pozwalało to ustalić rzeczywisty stan oszczędności małżonków na faktyczny moment ustania wspólności, tj. na dzień 15 czerwca 2012 r..

W toku postępowania wnioskodawca dodatkowo wniósł o rozliczenie środków finansowych zgromadzonych na otwartym funduszu emerytalnym oraz składek emerytalnych zewidencjonowanych na subkoncie w ZUS, natomiast uczestniczka domagała się rozliczenia sumy ubezpieczenia z polisy ubezpieczeniowej prowadzonej na rzecz uczestnika w (...) S.A. Jak wskazano już wcześniej zgodnie z art. 31 § 2 k.r.i.o. do majątku wspólnego należą zarówno środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków, jak też kwoty składek zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.). Stosownie natomiast do treści art. 40e powołanej powyżej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zwaloryzowane kwoty składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowane na subkoncie, podlegają podziałowi w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo w przypadku śmierci osoby, dla której Zakład prowadzi subkonto, na zasadach określonych w przepisach o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, dotyczących podziału środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym w razie rozwodu, unieważnienia małżeństwa albo śmierci (ust. 1) – przy czym podział kwot składek, środków i odsetek za zwłokę, zewidencjonowanych na subkoncie, jest dokonywany w przypadku, gdy rozwód, unieważnienie małżeństwa albo śmierć nastąpiły nie później niż w dniu: 1) złożenia wniosku o emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oraz w art. 26b tej ustawy; 2) nabycia prawa do emerytury w wieku określonym w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jeżeli złożenie takiego wniosku nie jest wymagane lub 3) osiągnięcia wieku, o którym mowa w art. 24 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przez osoby, które miały ustalone prawo do okresowej emerytury kapitałowej do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku.

Z ustaleń poczynionych w niniejszej sprawie wynikało, że J. i E. małżonkowie P. na dzień ustania wspólności ustawowej posiadali **środki finansowe zgromadzone na rachunku otwartego funduszu emerytalnego prowadzonego w (...) S.A.** (zob. pismo z dnia 7 listopada 2014 r. – k. 800-801), które w przypadku J. P. wyniosły 15, (...) jednostek rozrachunkowych (o wartości 514,99 zł według informacji na dzień 7 listopada 2014 r.), natomiast w stosunku do E. P. wyniosły 182, (...) jednostek rozrachunkowych (o wartości 6.231,70 zł według informacji na dzień 7 listopada 2014 r.). Ponadto ustalono, że małżonkowie także zgromadzili **środki finansowe z tytułu składek zewidencjonowanych na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych**, albowiem z informacji uzyskanej z ZUS z dnia 6 listopada 2014 r. (k. 803) wynikało, że na dzień 15 czerwca 2012 r. na indywidualnym koncie ubezpieczonej E. P. zostały zaewidencjonowane składki emerytalne za okres od stycznia 1999 r. do kwietnia 2012 r. (I filar) w kwocie 17.896,54 zł, przy czym część tych składek w kwocie 8.414,27 zł podlegała przekazaniu do OFE za okres od czerwca 1999 r. do kwietnia 2012 r. (II filar), natomiast na indywidualnym koncie ubezpieczonego J. P. zostały zaewidencjonowane składki emerytalne za okres od stycznia 1999 r. do stycznia 2012 r. (I filar) w kwocie 3.256,95 zł, przy czym część tych składek w kwocie 830,87 zł podlegała przekazaniu do OFE za okres od maja 2009 r. do stycznia 2012 r. (II filar). W związku z tym Sąd uznał, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodziły **środki finansowe z tytułu składek zewidencjonowanych na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych**, które wynosiły odpowiednio: w przypadku J. P. kwotę 2.426,08 zł (3.256,95 zł – 830,87 zł), zaś w przypadku E. P. kwotę 9.482,27 zł (17.896,54 zł – 8.414,27 zł).

Sąd natomiast nie podzielił stanowiska uczestniczki, że w skład majątku wspólnego należało zaliczyć również **sumę ubezpieczenia przewidzianą w przypadku wypłaty z polisy ubezpieczeniowej prowadzonej na rzecz wnioskodawcy w (...) S.A.** Podobny wniosek złożył następnie również wnioskodawca w stosunku do ubezpieczenia, którym była objęta uczestniczka. Z informacji uzyskanej w toku postępowania z (...) S.A. z dnia 22 grudnia 2014 r. (k. 815) wynikało, że oboje małżonkowie w trakcie trwania wspólności ustawowej byli objęci umową ubezpieczenia jednostkowego na wypadek śmierci i dożycie (typ J II). W przypadku wnioskodawcy okres tego ubezpieczenia wynosi od 1 lipca 2000 r. do 30 czerwca 2020 r., a suma ubezpieczenia została ustalona w wysokości 5.325 zł, natomiast szacunkowa kwota jego wykupu na dzień 15 czerwca 2012 r. (tj. ustania wspólności ustawowej) wynosiła 3.660 zł, zaś na dzień udzielenia informacji kwotę 4.064 zł. Z kolei w przypadku uczestniczki objęta była ona powyższą ochroną ubezpieczeniową w okresie od 1 lipca 2000 r. do maja 2009 r., bowiem w dniu 4 maja 2009 r. dokonała wypłaty wykupu ubezpieczenia w wysokości 3.186 zł. Nie budziło wątpliwości, że z tytułu zawartych umów Ubezpieczyciel odpowiada wobec ubezpieczonego (uposażonego) do wysokości aktualnej sumy ubezpieczenia w razie zaistnienia zdarzenia objętego umową, niezależnie od ilości wpłaconych składek (tj. wypłata 100% tej sumy następuje w przypadku śmierci ubezpieczonego, bądź w razie dożycia ubezpieczonego do końca okresu ubezpieczenia). Jednocześnie z powyższej informacji (...) S.A. wynikało, że uczestniczka dodatkowo posiada umowę Grupowego ubezpieczenia pracowniczego (typ P (...)), z której ewentualna wypłata świadczenia stanowi należność przyszłą i niepewną, gdyż nie jest znany termin ich realizacji (następuje w przypadku wystąpienia konkretnych zdarzeń). Rezygnacja natomiast z tego ubezpieczenia nie wiąże się z żadnym ekwiwalentem finansowym, gdyż nie ma ono charakteru oszczędnościowego.

W świetle powyższego oraz mając na uwadze, że wypłata świadczeń z tytułu umów ubezpieczenia zawsze wiąże się z pewnym ryzykiem i niepewnością, zależna jest od spełnienia konkretnych zdarzeń, zaś wysokość samego świadczenia niemal nigdy nie jest konkretnie określona i podlega każdorazowo ustaleniu, Sąd uznał, że powyższe świadczenia, które przysługiwałyby małżonkom z tytułu sum ubezpieczenia w ramach zawartych przez nich umów ubezpieczenia nie stanowiły majątku wspólnego i nie podlegały rozliczeniu w niniejszej sprawie. W tym miejscu na marginesie można zauważyć, że art. 33 pkt 7 k.r.i.o. przewiduje, że przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Analogicznie, można przyjąć, że w przypadku dokonania wypłaty na rzecz jednego z małżonków świadczenia ubezpieczeniowego z tytułu odszkodowania lub zadośćuczynienia, stanowi ono jego majątek osobisty. Wprawdzie zawarcie takich umów ubezpieczenia przez małżonków niewątpliwie wiązało

się z koniecznością uiszczenia składek przez ubezpieczonych, jednakże nie powinno to mieć wpływu na późniejsze kwalifikowanie świadczeń wypłaconych z tytułu takiego ubezpieczenia.

Reasumując – poza powyżej wskazanymi przedmiotami nie stwierdzono w toku niniejszego postępowania, aby jakieś jeszcze inne składniki majątkowe wchodziły do majątku wspólnego małżonków P..

Dokonując wyceny składników majątku wspólnego Sąd miał na względzie, że stosownie do treści art. 684 k.p.c. (który ma odpowiednie zastosowanie do postępowania o podział majątku wspólnego poprzez art. 567 § 3 k.p.c.) ***skład i wartość majątku podlegającego podziałowi ustala sąd. Wartość tych składników ustala się według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej i według cen obowiązujących w chwili zamknięcia rozprawy.*** Nie budziło przy tym wątpliwości, że w przypadku, gdy przyczyną ustania wspólności majątkowej jest orzeczenie rozwodu, datą ustania tej wspólności jest dzień uprawomocnienia się wyroku, a nie dzień orzeczenia rozwodu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2010 r., sygn. akt IV CSK 429/09 – LEX nr 678022 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 1974 r., sygn. akt III CRN 384/73 – LEX nr 7386). Przenosząc powyższe zasady na grunt niniejszej sprawy w celu ustalenia wartości składników majątku objętych niniejszym postępowaniem Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu specjalności, które były adekwatne do wyceny ustalonych w sprawie składników, tj. z zakresu szacowania nieruchomości, z zakresu wyceny ruchomości, a także z zakresu rachunkowości. W związku z tym na podstawie opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości J. K. (k. 233-246, 313-315, 382,550-550 odw., 674, 688-704, 718-719 i 752-754) Sąd ustalił wartość spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego na kwotę 187.901 zł. Wartość ruchomości stanowiących wyposażenie mieszkania oraz znajdujących się w posiadaniu wnioskodawcy w łącznej wysokości 35.565 zł, a także wartość samochodu marki K. (...) w kwocie 17.250 zł zostały ustalone na podstawie opinii biegłego z zakresu wyceny ruchomości M. O. (k. 250-262, 297-303, 476-487, 549-550 i 585). Na podstawie analizy rachunków bankowych prowadzonych na rzecz wnioskodawcy i uczestniczki oraz opinii biegłej z zakresu rachunkowości H. G. (k. 602-640) ustalono natomiast wysokość oszczędności, jakie małżonkowie posiadali na dzień ustania małżeństwa (tj. na dzień 15 czerwca 2012 r.), które łącznie wyniosły 7.410,23 zł. Jednocześnie z informacji uzyskanych z (...) S.A. (k.782, 800-801) oraz z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (k. 780, 803) wynikało, że środki finansowe zgromadzone na rachunku otwartego funduszu emerytalnego prowadzonego w (...) S.A. wyniosły na rzecz J. P. w wysokości 15, (...) jednostek rozrachunkowych (o wartości 514,99 zł według informacji na dzień sporządzenia pisma), zaś na rzecz E. P. w wysokości 182, (...) jednostek rozrachunkowych (o wartości 6.231,70 zł według informacji na dzień sporządzania pisma), natomiast środki finansowe zgromadzone z tytułu składek zewidencjonowanych na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych prowadzonym na rzecz J. P. wyniosły 2.426,08 zł (według informacji na dzień sporządzenia pisma), zaś na rzecz E. P. wyniosły 9.482,27 zł (według informacji na dzień sporządzenia pisma). Powyższe dowody w ocenie Sąd zasługiwały na całkowite podzielenie jako w pełni wiarygodne i nie budzące żadnych zastrzeżeń w tym zakresie. Wszystkie z opinii sporządzonych przez biegłych w niniejszej sprawie zostały wykonane prawidłowo, rzetelnie i stosownie do zlecenia Sądu, zaś wnioski końcowe biegłych zostały przedstawione w sposób zrozumiały, jasny i logiczny. Biegli kilkakrotnie ustosunkowali się do zarzutów obu stron, co w ocenie Sądu pozwalało uznać postępowanie dowodowe w tej materii za wyczerpujące i zupełne.

Odnosząc się natomiast do wysokości wierzytelności z tytułu sprzedaży przez wnioskodawcę keyboardu marki (...) (700 zł) i saksofonu marki (...) (1.400 zł), które w związku z tym nie zostały wymienione wśród składników majątku wspólnego małżonków, została ona ustalona na podstawie wyjaśnień wnioskodawcy, który wskazał wartość tych przedmiotów jako deklarowaną cenę, jaką uzyskał z tytułu ich sprzedaży. Powyższe wartości nie zostały natomiast zakwestionowane przez drugą stronę postępowania i w tej wysokości podlegały one rozliczeniu w niniejszej sprawie jako wierzytelności przysługujące obojgu małżonkom, a pobrane wyłącznie przez wnioskodawcę (w łącznej wartości 2.100 zł).

Na tej podstawie Sąd ustalił, że łączna wartość składników majątku objętego niniejszą sprawą wynosiła 268.881,28 zł, a zatem równowartość każdego z udziałów przysługujących małżonkom w

tym majątku w wysokości 1/2 części wyniosła 134.440,64 zł (o czym orzeczono w pkt II oraz III sentencji postanowienia).

Dokonując podziału majątku wspólnego małżonków Sąd miał przede wszystkim na uwadze treść art. 687 k.p.c. (odpowiednio stosowanym w podziale majątku wspólnego na podstawie art. 567 § 3 k.p.c.), z którego wynika, że sąd powinien przede wszystkim dążyć do zgodnego przeprowadzenia podziału tego majątku (stosując przy tym odpowiednio art. 622 k.p.c.), a dopiero w przypadku braku podstaw do wydania postanowienia działowego według zgodnego wniosku uczestników – przeprowadzić ten podział stosownie do art. 623 w zw. z art. 688 k.p.c.. Podobnie w kontekście przepisów art. 211 i 212 k.c. (dotyczących zniesienia współwłasności) Sąd związany jest w pierwszej kolejności zgodnym żądaniem stron dokonania podziału majątku wspólnego przez jego fizyczny podział polegający na przyznaniu współwłaścicielom określonych przedmiotów wchodzących w jego skład, a dopiero w razie braku zgodnego wniosku, o sposobie podziału majątku decyduje z urzędu sąd. Przy czym w myśl art. 212 § 1 k.c. jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne.

Dokonując podziału majątku wspólnego J. P. i E. P. Sąd w pierwszej kolejności wziął pod uwagę generalnie zgodne stanowiska stron w tym zakresie, aby nastąpił on poprzez podział w naturze oraz przyznanie na ich rzecz przedmiotów, które obecnie znajdowały się w ich posiadaniu. Ponadto stosownie do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 1999 r. (sygn. akt I CKN 1123/97 – LEX nr 583706) w sprawie o podział majątku wspólnego, sąd powinien pamiętać, że przy rozstrzyganiu o sposobie podziału tego majątku mają istotne znaczenie okoliczności istniejące w chwili podziału tego majątku, a nie w chwili ustania wspólności ustawowej. Dlatego też ocena co do tego, jaki sposób podziału najlepiej odpowiada usprawiedliwionym interesom każdego z małżonków, wymaga rozważenia sytuacji osobistej, majątkowej i rodzinnej małżonków, istniejącej w chwili dokonywania podziału.

Uwzględniając powyższe oraz zgłoszone w toku sprawy stanowiska stron Sąd finalnie **przyznał na rzecz J. P.** składniki majątku wspólnego w postaci: samochodu osobowego marki K. (...) – wartości 17.250 zł (szczegółowo opisany w pkt I ppkt 3 sentencji postanowienia) oraz ruchomości, które przyjął, że znajdują się w jego posiadaniu (albowiem on je wcześniej użytkował): frezarka (...) – wartości 400 zł, zestaw wiertła, bitów i końcówek – wartości 135 zł i laser na statywie – wartości 584 zł (które zostały szczegółowo opisane w pkt I ppkt 2 v do ppkt 2 x sentencji postanowienia), a dodatkowo oszczędności finansowe zgromadzone na rachunku bankowym wnioskodawcy w (...) S.A. w kwocie 450,12 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 4 a sentencji postanowienia) oraz środki zgromadzone na rachunku OFE w wysokości 514,99 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 5 a sentencji postanowienia) i tytułem składek na subkoncie ZUS w wysokości 2.426,08 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 6 a sentencji postanowienia), a ponadto wierzytelności z tytułu zbytych przez wnioskodawcę instrumentów muzycznych w łącznej kwocie 2.100 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 7 a-b sentencji postanowienia). W tym stanie rzeczy łączna **wartość składników majątku przyznanych w naturze wnioskodawcy wyniosła 23.860,19 zł.**

Jednocześnie **na rzecz E. P. Sąd przyznał** składniki majątku wspólnego w postaci: spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego oznaczonego nr (...), znajdującego się w budynku mieszkalnym położonym w Z. przy ul. (...), o powierzchni 60,36 m² – o wartości 187.901 zł (szczegółowo opisanego w pkt I ppkt 1 sentencji orzeczenia, o co strony zgodnie wniosły) oraz ruchomości znajdujące się we wnętrzu przedmiotowego mieszkania i stanowiące od kilku lat jego wyposażenie, tj.: telewizor (...), kino domowe (...), magnetowid (...) M., kino domowe (...), kanapa 3-osobowa narożna z fotelem, zabudowa meblowa znajdująca się w pokoju, kanapa rozkładana ze schowkiem, szafa 3-drzwiowa, biurko 1-szafkowe, zabudowa meblowa znajdująca się w kuchni, stół szklany okrągły, krzesła 3 szt., zabudowa meblowa przedpokoju, zabudowa meblowa salonu, zabudowa meblowa w WC, lodówka-zamrażarka (...), kuchenka mikrofalowa (...), odkurzacz (...) model E2 z filtrem wodnym, pralka (...), odtwarzacz DVD (...) M., mikser – o łącznej wartości 34.446 zł (które zostały szczegółowo opisane w pkt I ppkt 2 a do ppkt 2 u sentencji postanowienia), a dodatkowo oszczędności finansowe zgromadzone na rachunku bankowym uczestniczki w (...) S.A. w kwocie 6.960,11 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 4 b sentencji postanowienia) oraz środki zgromadzone na rachunku OFE w wysokości 6.231,70 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 5 b sentencji postanowienia) i tytułem składek na subkoncie

ZUS w wysokości 9.482,27 zł (szczegółowo opisane w pkt I ppkt 6 b sentencji postanowienia). W tym stanie rzeczy łączna **wartość składników majątku przyznanych w naturze uczestnicze wyniosła 245.021,08 zł.**

Ponieważ wszystkie z przedmiotów przyznanych wnioskodawcy i uczestnicze według ustaleń i założeń Sądu znajdowały się aktualnie w ich posiadaniu, z tego względu nie było potrzeby orzekania o wzajemnym obowiązku wydawania tych rzeczy. Jednocześnie w konsekwencji zastosowanego fizycznego podziału majątku wspólnego udział wnioskodawcy J. P. (w wysokości 1/2 części o równowartości 134.440,64 zł) nie został w pełni zaspokojony w naturze, a jedynie do kwoty 23.860,19 zł, zatem w związku z tym **przysługiwała mu dodatkowo dopłata od uczestniczki w kwocie 110.580,45 zł.**

Jednakże w toku postępowania zarówno wnioskodawca, jak też uczestniczka domagali się rozliczenia w ramach niniejszego postępowania działowego szeregu składników majątkowych, które w przypadku uwzględnienia niewątpliwie miałyby wpływ na wysokość dopłaty należnej wnioskodawcy. Z treści bowiem art. 45 § 1-3 k.r.i.o. wynika, że każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód, a także może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Małżonek nie może natomiast żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Przepisy zasady stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony z majątku wspólnego (§ 3). Podobna regulacja przewidziana jest w przypadku spraw dotyczących zniesienia współwłasności (odpowiednio stosowanych do podziału majątku wspólnego) art. 618 § 1 k.p.c. wynika, że w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga również wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy, do których zalicza się przede wszystkim roszczenia związane z korzystaniem z rzeczy wspólnej, pobieraniem z niej pożytków i przychodów oraz dokonanych nakładów. Nie budzi przy wątpliwości, że współwłaściciele powinni czynić niezbędne nakłady na majątek wspólny, jak też pobierać z niego pożytki w częściach odpowiadających wysokości ich udziałów w tym majątku. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego wyrażonym w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2009 r. (sygn. akt V CSK 485/08, publ. M.Prawn. 2009/14/747 – LEX nr 537040) postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd rozstrzyga również o wzajemnych rozliczeniach byłych małżonków. Każdy z nich może korzystać ze zgromadzonych w okresie małżeństwa środków finansowych, jednak należy pamiętać, że rozliczeniu nie podlegają jedynie te, które zostały wydane na zaspokojenie usprawiedliwionych własnych potrzeb, do wykazania czego zobowiązana jest ta strona postępowania, która pieniądze zużyła. Bezspornym bowiem jest, że ciężar udowodnienia roszczeń przewidzianych w art. 45 k.r.i.o. obciąża tego małżonka, który domaga się ich rozliczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 października 1997 r., sygn. akt II CKN 395/97 – LEX nr 50532), albowiem z urzędu i bez względu na inicjatywę dowodową uczestników postępowania sąd ustala wyłącznie wartość nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2008 r., sygn. akt III CZP 148/07, publ. OSNC 2009/2/23, Biul.SN 2008/2/10 – LEX nr 342333).

W toku niniejszej sprawy uczestniczka wniosła m.in. o **rozliczenie wierzytelności uzyskanej przez wnioskodawcę z tytułu sprzedaży samochodu marki K. (...) i F. (...)**, natomiast wnioskodawca domagał się w takiej sytuacji rozliczenia wierzytelności z tytułu sprzedaży wyłącznie przez uczestniczkę samochodów marki O. (...), który został sprzedany przez uczestniczkę przed wylotem do U.S.A.. Powyższe roszczenia w ocenie Sądu nie zasługiwały na uwzględnienie, jako całkowicie bezpodstawne i niezasadne.

Odnosząc się do samochodu marki K. (...) ustalono, że został on zakupiony przez wnioskodawcę w trakcie pobytu w U.S.A. w 2004 r. za kwotę 1.000 USD. Samochód ten został następnie sprzedany w czerwcu 2008 r. przez wnioskodawcę na rzecz jego siostry I. P. za kwotę 250 USD, które to pieniądze zostały przez niego przeznaczone na życie jeszcze w S. (zob. wyjaśnienia wnioskodawcy – k. 109 oraz oświadczenie siostry wnioskodawcy I. P. – k. 137). Z kolei odnosząc się do samochodów marki F. (...) należało wskazać, że małżonkowie posiadali w trakcie małżeństwa dwa takie pojazdy. Pierwszy samochód tej marki jak wynikało z wyjaśnień stron uległ zniszczeniu w wypadku komunikacyjnym, do którego doszło w 1994 r., natomiast drugi samochód marki F. (...) (o nr rej. (...)) został zakupiony około 1995 r. (w miejsce poprzedniego pojazdu) i został zarejestrowany w Starostwie Powiatowym w Z.

w dniu 27 marca 1995 r., zaś w dniu 24 kwietnia 1996 r. dokonano jego wyrejestrowania (k. 321). Według zeznań wnioskodawcy pieniądze z odszkodowania za pierwszy samochód marki F. (...) zostały przeznaczone na wyszukowanie mieszkania na ul. (...) (zakup zestawu wypoczynkowego i regału), natomiast według uczestniczki zostały wykorzystane na remont mieszkania i zakup mebli, a także częściowo na zakupu nowego samochodu marki F. (...). Samochód marki (...) (o nr rej. (...)) został kupiony przez małżonków w 1996 r. po powrocie uczestniczki z Anglii, za kredyt w banku i spłacony przez oboje małżonków (zob. wyjaśnienia uczestniczki – k. 111), natomiast został on sprzedany w dniu 30 listopada 2000 r. przez oboje małżonków (zob. dokumentacja dotycząca pojazdu – k. 370, 375, 379-380 i k. 321).

W świetle powyższych ustaleń nie budziło wątpliwości, że wszystkie z wskazanych pojazdów zostały zbyte przez małżonków w trakcie trwania małżeństwa i na jeszcze wiele lat przez jego rozwiązaniem. Jednocześnie nie zostało udowodnione, że sumy uzyskane ze sprzedaży tych pojazdów zostały zużyte w innym celu niż zaspokojenia potrzeb rodziny, którą wówczas tworzyli, bądź też na zaspokojenie usprawiedliwionych własnych potrzeb. Podkreślić przy tym także należy, że żaden z tych pojazdów nie został zbyty w okresie faktycznej separacji małżonków (okres między lipcem 2005 r. a grudniem 2007 r.). W ocenie Sądu brak było również podstaw do rozliczenia pomiędzy stronami wysokości odszkodowania, które otrzymała uczestniczka po wypadku w 1994 r. i jak wskazała przeznaczyła na remont mieszkania i zakup mebli, a także częściowo na zakupu nowego samochodu. Wprawdzie jak już wcześniej, iż w przypadku dokonania wypłaty na rzecz jednego z małżonków świadczenia ubezpieczeniowego z tytułu odszkodowania lub zadośćuczynienia, stanowi ono jego majątek osobisty (zob. art. 33 pkt 7 k.r.i.o.), to jednak przedmioty nabyte z wypłaconych z tego tytułu świadczeń wchodzi już do majątku wspólnego, zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 32 § 1 k.r.i.o. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2005 r., sygn. akt IV CK 454/04 – LEX nr 376387).

Uczestniczka domagała się również **rozliczenia oszczędności w kwocie 15.000 USD**, które wnioskodawca pobrał ze wspólnego konta w trakcie ich pobytu w U.S.A. w 2003 r., a następnie przelał na rachunek bankowy swojej matki H. P. do Polski, jak też **sumy 2.950 USD** pobranej przez wnioskodawcę w 2008 r.. W odpowiedzi na powyższe wnioskodawca wniósł o rozliczenie pobranych przez uczestniczkę oszczędności, które pozostały na ich rachunku aż do jego likwidacji. Wnioskodawca wskazał, że pobrał powyższe sumy w ramach podziału oszczędności za wiedzą i zgodą żony. Z jego wyjaśnień bowiem wynikało, że w 2003 r. małżonkowie mieli zgromadzone na tym koncie oszczędności w łącznej kwocie ponad 25.000 USD, z czego on wziął połowę tej sumy 12.500 USD i dodał ze swoich wcześniej odłożonych już pieniędzy kwotę 2.500 USD, po czym przelał na rzecz matki łącznie kwotę 15.000 USD, natomiast pozostała na rachunku suma została pobrana przez uczestniczkę (wyjaśnienia – k. 108 odw.-110). Uczestniczka nie zaprzeczyła powyższym okolicznościom i wyjaśniła, że w październiku 2003 r. mieli około 25.000 USD oszczędności, z których połowę zabrał mąż, zaś drugą część w kwocie 12.500 USD przelała na swoje konto i zamknęła ten rachunek. Później całą tę sumę przekazała córce na utrzymanie i studia w Anglii. Ponadto wskazała, że w 2008 r. małżonkowie mieli jeszcze przez krótki moment wspólne konto na którym zgromadzili wspólnie kwotę około 5.000 USD, która również podzielili się po połowie (wyjaśnienia – k. 110-111 odw.).

Z ustaleń Sądu poczynionych na podstawie analizy stanowisk stron oraz historii rachunku małżonków z U.S.A. wraz z potwierdzeniami przelewów (k. 139-161) i wyciągu z konta H. P. (k. 130-133) jasno wynikało, że w dniu 3 października 2003 r. J. P. pobrał ze wspólnie prowadzonego z żoną konta bankowego kwotę 15.035 USD, z której to sumy następnie przesłał kwotę 15.000 USD na rachunek bankowy swojej matki H. P. w Polsce. Na skutek tego pozostała na koncie małżonków kwota 12.914,67 USD została następnie pobrana przez E. P.. Z wyjaśnień stron wynikało, że rozstali się i w okresie od lipca 2005 r. aż do końca 2007 r. pozostawali w faktycznej separacji, mieszkając odrębnie i nie utrzymując ze sobą kontaktu. Na początku 2008 r. małżonkowie pogodzili się i podjęli decyzję o powrocie do kraju. W związku z tym dokonali podziału oszczędności zgromadzonych w między czasie w U.S.A. w ten sposób, że J. P. pobrał w dniu 2 stycznia 2008 r. kwotę 2.950 USD, zaś E. P. w dniu 31 stycznia 2008 r. dokonała zamknięcia rachunku i wypłaciła znajdującą się tam kwotę 2.544,95 USD. W świetle powyższych ustaleń w ocenie Sądu twierdzenia wnioskodawcy jakoby w ten sposób doszło do podziału oszczędności pomiędzy małżonkami można było uznać za wiarygodne. Z zeznań małżonków jasno wynika, że zarówno uczestnik, jak i uczestniczka mieli świadomość rozporządzeń finansowych dokonanych przez drugiego z małżonków i de facto w ocenie Sądu zaakceptowali taką formę podziału ich oszczędności. Bez wpływu natomiast na powyższe pozostawał

fakt, że sumy pobrane przez małżonków charakteryzowały się pewną dysproporcją (podział środków na rachunku nie nastąpił w równych częściach), bowiem małżonkowie prowadzili pomiędzy sobą również dodatkowo wymianę gotówkową i nie można wykluczyć, że udział uczestniczki został wyrównany przez późniejsze dopłaty (na co wskazywał choćby wnioskodawca). Należy podkreślić, że podział powyższych środków w obu tych przypadkach nastąpił, gdy małżonkowie pozostawali w związku i we wspólnocie gospodarczej (okres ich faktycznej separacji bowiem nastąpił pomiędzy lipcem 2005 r. a grudniem 2007 r. – bezsporne pomiędzy stronami). Każdy z nich mógł zatem swobodnie korzystać ze zgromadzonych w okresie małżeństwa środków finansowych i nie można wykluczyć, że środki te zostały wydane na zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb rodziny. W związku z tym brak było podstaw w ocenie Sądu do wzajemnego rozliczania pomiędzy stronami oszczędności zgromadzonych w trakcie pobytu w U.S.A., w których podziale uczestniczyli oboje małżonkowie. W tym miejscu również należy wskazać, że materiał dowodowy zgromadzony dotychczas w toku postępowania (w szczególności dokumenty – k. 139-161 i k. 130-133 oraz zeznania stron) był w pełni wystarczający na poczynienie odpowiednich i wszechstronnej oceny w tym zakresie. Z wyjaśnień stron nie wynikało, aby posiadali jakiegokolwiek inne rachunki w trakcie pobytu w U.S.A., w związku z tym wniosek pełnomocnika uczestniczki o zażądanie z amerykańskiego banku dalszych informacji co do ewentualnego innego rachunku bankowego wnioskodawcy w okresie 2003-2008 (k. 731), należało uznać za niezasadny jako zmierzający wyłącznie do przedłużenia postępowania (k. 789 odw.).

Niezależnie od powyższego uczestniczka wniosła także o **rozliczenie spłaty kredytu w wysokości 120.000.000 starych złotych zaciągniętego na zakup mieszkania**, który według uczestniczki został spłacony w większości z pieniędzy przez nią zarobionych w Anglii w okresie od stycznia do czerwca 1996 r.. Na powyższą okoliczność została złożona do akt umowa o kredyt hipoteczny z dnia 25 października 1994 r., z której wynika, że małżonkowie na zakup mieszkania zaciągnęli kredyt w wysokości 115.000.000 zł, który został zabezpieczony hipoteką w wysokości 125.000.000 zł (k. 197-199). Powyższe roszczenie należało uznać za bezzasadne. Nie budzi wątpliwości, że przy podziale majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami w zasadzie nie bierze się pod uwagę pasywów, zaś niespłacone długi, które obciążają majątek wspólny, przy podziale majątku wspólnego w zasadzie nie podlegają rozliczeniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2010 r., sygn. akt I CSK 205/09 – LEX nr 560500 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009 r., sygn. akt III CZP 103/09 – LEX nr 551881). Bezsprzecznie powyższy kredyt został spłacony w trakcie trwania małżeństwa ze środków stanowiących majątek wspólny, zatem brak jest jakichkolwiek podstaw do rozliczania wysokości spłaconego długu w niniejszej sprawie.

Odnosząc się do kolejnego roszczenia uczestniczki o **rozliczenie pomiędzy małżonkami nakładów poczynionych przez uczestniczkę tytułem przeprowadzonego remontu mieszkania przy ul. (...) w Z.** należało uznać je tylko częściowo za zasadne. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynikało, że generalny remont mieszkania został dokonany częściowo latem 2010 r., a częściowo w 2011 r., w ramach którego dokonane zostały prace budowlano-remontowe niemal w całym lokalu (z wyjątkiem pokoju zajmowanego przez męża), wymienione zostały okna i drzwi, wykonane zostały zabudowy stałe w przedpokoju i kuchni, a dodatkowo zakupione zostały nowe meble do pomieszczeń (zob. wyjaśnienia uczestniczki dotyczące remontu i przeprowadzonych czynności – k. 110 odw. oraz szereg rachunków – k. 46-58 i k. 75). Według uczestniczki środki na remont pochodziły z oszczędności zgromadzonych wyłącznie przez nią w U.S.A. w okresie, gdy małżonkowie pozostawali w faktycznej separacji. Wbrew jednak twierdzeniom uczestniczki Sąd przyjął, że remont ten został pokryty ze środków stanowiących majątek wspólny małżonków, gdyż sam fakt pozostawania małżonków w nieformalnej separacji nie miał wpływu na ogólną zasadę wyrażoną w art. 31 k.r.i.o., a zatem wszelkie zaoszczędzone w tym czasie przez małżonków pieniądze stanowiły ich majątek wspólny. Na marginesie należy jedynie wskazać, że wbrew przedstawionemu stanowisku uczestniczki domagała się ona rozliczenia wierzytelności uzyskanej przez wnioskodawcę z tytułu sprzedaży samochodu marki K. (...), który został zakupiony także w trakcie faktycznej ich separacji i z oszczędności jej męża. Wprawdzie w aktach sprawy znajduje się również rachunki wystawione już po ustaniu wspólności ustawowej (np. z lipca i sierpnia 2012 r. – k. 56 i 75) dotyczące m.in. zakupu mebli przez uczestniczkę, co mogło by sugerować, że kwota objęta tą fakturą powinna zostać potraktowana jako nakład uczestniczki z majątku osobistego na majątek wspólny, to jednak z zeznań samej uczestniczki, jak też zeznań świadka K. B. (stolarza – k. 164)

jednoznacznie wynika, że remont mieszkania oraz wszystkie meble zostały zrobione i zakupione w okresie 2010-2011 r., a jedynie rachunki zostały wystawione dopiero później (w 2012 r.).

Rozliczeniu w niniejszej sprawie natomiast podlegały nakłady poczynione przez E. P. już po rozwiązaniu małżeństwa, albowiem w okresie marzec-kwiecień 2013 r. dokonała ona kolejnego remontu mieszkania, już o mniejszym zakresie i polegającego na przebudowie i modernizacji wnętrza łazienki. Nie mogło budzić żadnych zastrzeżeń, że wydatki związane z tymi pracami stanowiły nakład z majątku osobistego uczestniczki na majątek wspólny, który w połowie wartości powinien być jej zwrócony przez wnioskodawcę (stosownie do wysokości udziałów w majątku wspólnym). Z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości J. K. (k. 688-704) wynikało, że koszt szacunkowy przeprowadzonego remontu łazienki wyniósł 15.343 zł. **Dlatego też finalną kwotę dopłaty należnej wnioskodawcy, która obciążała uczestniczkę, należało pomniejszyć o połowę wartości poczynionych przez nią nakładów na majątek wspólny, tj. kwotę 7.671,50 zł.** Nie budzi wątpliwości, że druga połowa tych nakładów obciążała uczestniczkę, której przysługiwał taki sam udział we wspólnym mieszkaniu.

Ponadto uczestniczka wniosła o **rozliczenie w niniejszej sprawie wydatków z tytułu czynszu za wspólne mieszkanie stron** opłacanego wyłącznie przez uczestniczkę zarówno w latach 2003-2008, jak też następnych aż do chwili obecnej (**zob. pismo uczestniczki z dnia 11 września 2012 r. – k. 79 i 76 oraz następne**). Bezspornym było, że od wyjazdu małżonków do U.S.A. (1999-2000) wszelkich opłat za mieszkanie przy ul. (...) w Z. dokonywali rodzice uczestniczki, która w tym celu dokonywała przelewów na ich rzecz. W miarę upływu czasu ustalili oni jednak, że opłaty te nadal będą pokrywane przez rodziców uczestniczki, która dopiero po powrocie do kraju się z nimi rozliczy (co też uczyniła w 2008 r.). Na skutek wzajemnych nieporozumień, w maju 2009 r. wnioskodawca wyprowadził się ze wspólnego mieszkania przy ul. (...) i zamieszkał u swojej matki H. P.. W tym czasie wnioskodawca nadal dysponował kluczami do tego mieszkania i sporadycznie pojawiał się jeszcze w nim, gdzie nadal miał urządzony swój jeden pokój, w którym posiadał swoje osobiste rzeczy. W związku z tym też partycypował w opłatach czynszowych za to mieszkanie. Wnioskodawca przedstawił na tę okoliczność przekazy pocztowe, z których wynikało, że uiszczal na rzecz żony pieniądze w okresie od maja 2009 r. do czerwca 2012 r. (k. 823-828), a który to dowód nie został ostatecznie zakwestionowany przez uczestniczkę. W trakcie remontu mieszkania zostały wymienione również drzwi wejściowe, ale uczestniczka przekazała mężowi klucze do nowych zamków i nadal mógł on korzystać ze swojego pokoju. Eskalacja konfliktu pomiędzy byłymi małżonkami spowodowała, że latem 2012 r. E. P. ostatecznie wymieniła zamki w drzwiach wejściowych (k. 806 odw.), do których to kluczy nie przekazała już tym razem uczestnikowi. W związku z tym wnioskodawca wskazał, że nie mieszka od tego czasu w lokalu i nie mógł z niego korzystać, dlatego też przestał partycypować w opłatach za ten lokal. Uczestniczka natomiast podniosła, że osobiste rzeczy wnioskodawcy zostały zabrane z mieszkania dopiero w dniu 9 sierpnia 2014 r. (k. 806 odw.).

Na tle powyższych ustaleń Sąd uznał, że roszczenie uczestniczki o rozliczenie wydatków poczynionych przez nią na majątek wspólny z tytułu ponoszenia opłat czynszowych za mieszkanie przy ul. (...) w Z. nie zasługiwało na uwzględnienie. Nie mogło bowiem budzić wątpliwości, że wszelkie opłaty z tego tytułu dokonywane w okresie od 2000 r. do dnia czerwca 2012 r., czyli w czasie trwania wspólności ustawowej, były pokrywane ze środków pochodzących z majątku wspólnego małżonków. Jednocześnie po rozwodzie jak wynikało z materiału dowodowego uczestniczka dokonała wymiany zamków w drzwiach wejściowych, do których kluczy nie udostępniła wnioskodawcy i w związku z tym został on pozbawiony możliwości współkorzystania z tego lokalu. Dlatego też w ocenie Sądu nie był on zobowiązany do pokrywania opłat związanych z utrzymaniem tego mieszkania. Z materiału dowodowego natomiast jednoznacznie wynikało, że do tego czasu od jego wyprowadzki w maju 2009 r. partycypował on w tych wydatkach. Bez wpływu natomiast na powyższe pozostawała okoliczność, że pewne rzeczy osobiste wnioskodawcy zostały w tym mieszkaniu aż do dnia 9 sierpnia 2014 r. (jak wskazywała uczestniczka), skoro w rzeczywistości był on pozbawiony dostępu do lokalu i nie mógł korzystać z tych przedmiotów.

Uwzględniając powyższe okoliczności Sąd uznał, że z dopłaty na rzecz wnioskodawcy J. P. ustalonej w wyniku fizycznego podziału majątku wspólnego w wysokości 110.580,45 zł (134.440,64 zł – 23.860,19 zł) należało dokonać pomniejszenia wyłącznie kwoty 7.671,50 zł, stanowiącej połowę nakładu uczestniczki E. P., który poczyniła z majątku osobistego na majątek wspólny

poprzez dokonanie wiosną 2013 r. remontu łazienki (w szacunkowej łącznej wysokości 15.343 zł). Uwzględniając powyższe do zasądzenia od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy tytułem dopłaty finansowej pozostawała kwota 102.908,95 zł. Z treści art. 212 § 3 k.c. wynika, że jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek. Oznaczenie sposobu i terminu uiszczenia spłat oraz odsetek powinno być dokonane przez sąd z urzędu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1974 r., sygn. akt III CRN 2/74 – LEX nr 7431 oraz uchwała Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 1969 r., sygn. akt III CZP 12/69, publ. OSNCP 1970/3/39 – LEX nr 970). W świetle powyższego Sąd biorąc pod uwagę uzasadnione interesy oby stron (tj. zobowiązanej do dopłaty, jak też uprawnionego) związane z podziałem ich majątku wspólnego, wysokość należnej wnioskodawcy dopłaty oraz wartość majątku przyznanego uczestniczce, jak też sytuację życiową wnioskodawcy i uczestniczki uznał za zasadne rozłożenie płatności zasądzonej na rzecz wnioskodawcy dopłaty na 5 rat w równej wysokości w kwotach po 20.581,79 zł każda – płatne w terminach kolejno: 6 miesięcy (I rata), 12 miesięcy (II rata), 18 miesięcy (III rata), 24 miesięcy (IV rata) i 30 miesięcy (V rata) od daty uprawomocnienia się niniejszego postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z powyższych rat. Orzekając o powyższym Sąd miał na względzie aktualne sytuacje osobiste i finansowe obu stron, uczestniczka jest zatrudniona jako położona i uzyskuje z tego tytułu stały dochód, zaś wnioskodawca obecnie nie pracuje, zajmuje się opieką nad chorą matką i z tego tytułu uzyskuje zasiłek pielęgnacyjny. Jednocześnie należało uwzględnić fakt, że niniejsze postępowanie toczyło się od niemal 3 lat, zaś sposób samego podziału od początku był generalnie zgodny pomiędzy stronami, zatem uczestniczka od samego początku powinna była liczyć się z obowiązkiem zapłaty na rzecz wnioskodawcy dopłaty w znacznej wysokości i poczynić na ten cel odpowiednie oszczędności.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Rejonowy na podstawie powołanych powyżej przepisów dokonał podziału majątku wspólnego J. P. i E. P. i orzekł w tym przedmiocie, jak w pkt I-VI sentencji postanowienia. O kosztach postępowania orzeczono natomiast na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez stosunkowe rozdzielenie pomiędzy wnioskodawcą i uczestniczką obowiązku zwrotu powstałych w tej sprawie kosztów odpowiednio do wysokości przysługujących im udziałów w majątku wspólnym (tj. w wysokości po 1/2 części), zaś szczegółowe wyliczenie kosztów postępowania pozostawiono referendarzowi sądowemu – już po uprawomocnieniu się niniejszego postanowienia (pkt VII sentencji orzeczenia).